«Δεν μπορείτε να σκοτώσετε το παιδί μου!» (π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 26 Μαρτίου, 2010

Ο π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος μεταφέρει στην εφημερίδα «Ορθόδοξος Τύπος» (18/4/1986) το συγκλονιστικό περιστατικό που διάβασε στο βιβλίο του Xans Killian «Πίσω μας στέκει ο Θεός» (*Εκδόσεις «Κάδμος», εν Αθήναις 1960*), στο τελευταίο κεφάλαιο υπό τον τίτλο «το κληροδότημα», με αφορμή συζήτηση **περί αμβλώσεων**.

Τον συγγραφέα του βιβλίου, διάσημον ιατρόν - χειρουργόν, επεσκέφθη μία νεαρά κυρία, ίνα ζητήση την ιατρικήν του βοήθειαν. Ήτο σύζυγος ιατρού, είχε δύο τέκνα, πέντε και τριών ετών, ευρίσκετο δε εις τον τέταρτον μήνα της εγκυμοσύνης. Ο σύζυγός της είχεν επιστρατευθή και ευρίσκετο εις το Ανατολικόν Μέτωπον. Η κυρία είχε πόνους εις το αριστερόν στήθος, εις δε την αριστεράν μασχάλην της είχε διαπιστώνει σχηματισμόν μικρού σκληρού όγκου. Ο ιατρός, αφού την ήκουσεν, ήρχισε την εξέτασιν. Αλλ' ας συνεχίση το βιβλίον:

«...Ψηλάφησα και ένιωσα έναν πολύ σκληρό, πραγματικά εκφυλισμένο λεμφαδένα - όχι μπορούσε κάνεις να νιώση μια ολόκληρη αλυσίδα από τέτοιους αδένες! Χωρίς να δείξω καμμιά έκπληξι ψηλάφησα ολόκληρο το αριστερό στήθος, που το περιέβαλε ένα λεπτό μελανό φλεβικό πλέγμα... Ένιωσα φρίκη. Κατόπιν εξήτασα, για να συγκρίνω και να ελέγξω -όπως κάνω πάντα- το δεξί της στήθος και διεπίστωσα με πολύ φόβο ότι και σ' αυτόν τον μαστό μπορούσε να ψηλαφίση κάνεις σκληρούς όγκους. Σε μια θέσι το δέρμα φάνηκε επικίνδυνα τραβηγμένο. Και στη δεξιά μασχάλη ένιωθε κανείς, κάτω απ’ το δέρμα, μικρούς σκληρούς αδένες και δύο μεγαλύτερους όγκους κοντά στα αγγεία που οδηγούν στο χέρι. Αυτό ήταν φρικιαστικό! Ένας αμφοτερόπλευρος, ταχύτατα αυξανόμενος, καρκίνος του μαστού...

Ενώ η άρρωστη ξαναντυνόταν σκεπτόμουν μέσα μου πως θα μπορούσα να της πω την πικρή αλήθεια με τον πιο καλύτερο τρόπο...

Είπα λοιπόν στην άρρωστή μου αμέσως μόλις κάθησε ντυμένη ξανά στην καρέκλα:

- Κυρία μου! Το ότι τα πράγματα είναι πολύ σοβαρά το γνωρίζετε και μόνη σας. Το ότι βρισκόμαστε μπροστά σε δύσκολες αποφάσεις δεν μπορώ, ούτε πρέπει, να σας το κρύψω.
Δεν λύγισε, ούτε έκλαψε...

- Πρέπει αμέσως να μιλήσω με τον άνδρα σας! Πρέπει να τον καλέσουμε αμέσως απ' το Μέτωπο.
Αυτή τη φορά όμως τα μάτια της δάκρυσαν.

- Δεν ξέρω που είναι ο άνδρας μου. Αρκετούς μήνες τώρα δεν έχουμε πια νέα του.
Αυτό το γεγονός έκανε πιο δύσκολη την κατάστασι, γιατί τώρα θα είχε η φτωχή γυναίκα να αντιμετώπιση μόνη της την απόφασι που έπρεπε να πάρη, μια απόφασι, που θα σήμαινε το θάνατο ή την ζωή για το παιδάκι που είχε κάτω απ’ την καρδιά της. Έπρεπε να της εξηγήσω πως ήταν ανάγκη να πάρη μιαν απόφασι και γι' αυτό συνέχισα με ένα σκληρό τόνο:

- Είσθε βαρειά άρρωστη, κυρία μου, και βρίσκεσθε αναμφισβήτητα σε μεγάλο κίνδυνο. Οι μεταβολές στο στήθος σας εξαρτώνται εξάπαντος από την εγκυμοσύνη. Οι αδένες σας βρίσκονται σε ανωμαλία από την επίδρασι ωρισμένων ορμονών της κυήσεως και έχουν εκφυλισθή. Πρέπει να καταλάβετε, σας παρακαλώ, ότι γι' αυτό το λόγο πρέπει να σας προτείνω την διακοπή της κυήσεως. Όπως είναι η κατάστασίς σας δεν μπορώ να σας αφήσω το παιδί. Πρέπει να προσπαθήσουμε να αναχαιτίσουμε τους όγκους αυτούς στους μαστούς και όσο το δυνατό να τους σταματήσουμε. Αυτό όμως δεν μπορεί να γίνη, όταν κυκλοφορούν στο σώμα σας μεγάλες ποσότητες ορμονών της κυήσεως, που ναι μεν είναι χρήσιμες για το παιδί, αλλά για σας αποτελούν σχεδόν ένα θανάσιμο κίνδυνο. Γι' αυτό πρέπει να διακοπή η εγκυμοσύνη. Κατά την γνώμη μου δεν έχουμε να διαλέξουμε τίποτε άλλο!
Μέ κύτταξε τρομαγμένα και κατόπιν κίνησε αρνητικά το κεφάλι της και μου εξήγησε με σταθερή φωνή:

- **Όχι! Ποτέ!** Το παιδί δεν ανήκει μονάχα σε μένα αλλά και στον άνδρα μου!**Ποτέ δεν θα δώσω την συγκατάθεσί μου να μου το πάρουν.** Μου είναι τελείως αδιάφορο το τι μπορεί να συμβή σε μένα. Είναι μια κληρονομιά για τον άνδρα μου· απ' αυτό το πράγμα δεν μπορώ να παραιτηθώ. Ξέρω ότι η ζωή μου κινδυνεύει· ας το πούμε ήρεμα, ξέρω ότι είμαι χαμένη. Αυτό το νιώθω και μονάχα γι' αυτό σας παρακαλώ: **κρατήστε με στη ζωή μέχρις ότου έλθει το παιδί. Αυτό σας ικετεύω!**

Για πολύ ώρα σώπασα, κατανικημένος απ' τα λόγια της.
Κατόπιν δοκίμασα άλλη μια φορά να την μεταπείσω. Τονίζοντας τα λόγια μου της είπα:

- Δεν πρέπει να μιλάτε έτσι. Βρίσκεσθε σε μεγάλο κίνδυνο· αυτό είναι βέβαιον, αλλά δεν είσθε ακόμη χαμένη. Κάνεις δεν θα μπορούσε να ισχυρισθή ένα τέτοιο πράγμα. Έχουμε μια δυνατότητα. Αυτό είναι. Ίσως θα μπορούσα να το διατυπώσω ως εξής: Θα ήταν δυνατόν να σας σώζαμε, αν ελαττώναμε την ενέργεια των ορμονών της εγκυμοσύνης με μια άμεση διακοπή της ή και να τις σταματούσαμε και κατόπιν να

εγχειρίζαμε. Είναι βέβαιον όμως ότι βαδίζετε προς την καταστροφή αν δεν γίνη αυτό το πράγμα, έστω κι' αν απεμάκρυνα ριζικά και τους δυο μαστούς...
Όταν τελείωσα, με κύτταξε κατ' ευθείαν στο πρόσωπο και απήντησε σχεδόν εχθρικά:

- **Αυτό το πράγμα δεν το θέλω! Δεν μπορείτε να μου πάρετε το παιδί μου. ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΜΟΥ ΤΟ ΣΚΟΤΩΣΕΤΕ!**

Ποτέ μέσα στα πολλά χρόνια της χειρουργικής μου Πράξεως δεν είχα συναντήσει κάτι παρόμοιο. Συγκινημένος έπιασα το χέρι της.

- **Καλά, νικήσατε! Θα εκπληρωθή η επιθυμία σας.** Σας παρακαλώ, τακτοποιήστε τα όλα στο σπίτι σας όσο πιο γρήγορα μπορείτε κι ελάτε ύστερα αμέσως στην κλινική. Δεν μπορούμε να χάνουμε καιρό.
Δυο μέρες αργότερα ήταν στην κλινική μας σ' ένα όμορφο μοναχικό δωμάτιο. Στην πρώτη μου επίσκεψι την βρήκα ήρεμη, με μια σχεδόν χαρούμενη αταραξία. Δυστυχώς ήταν καθήκον μου να της κάνω καινούργιες πικρές ανακοινώσεις. Της είπα ότι δεν μπορούσα να διακινδυνεύσω να αφαιρέσω μαζί και τους δυο μαστούς. Την μεθεπομένη στις 7 η ώρα θα εγχειρίζαμε την μια πλευρά και αν θα πήγαινε καλά, ύστερα από δυο - τρεις εβδομάδες, θα εγχειρίζαμε κατά το δυνατόν ριζικά την άλλη πλευρά....
Ο οργανισμός της νεαράς γυναίκας ήταν προς το παρόν ακόμη σε σχετικώς καλή κατάσταση. Οι όγκοι που μεγάλωναν τόσο γρήγορα, παρ' όλον ότι προκαλούσαν μιαν εξασθένησι, δεν είχαν ακόμη επιδράσει δυσμενώς στη γενική της κατάσταση.
Κουβέντιασα για την εγχείρησι με τον επιμελητή μου διεξοδικώτατα και διάλεξα τους καλύτερους βοηθούς... Όλα αυτά τα μέτρα θα εξυπηρετούσαν στο να προφυλάξουν τη μητέρα και το έμβρυο...
Όταν μπήκα αποστειρωμένος στο χειρουργείο, όλα ήταν έτοιμα. Το χειρουργικό πεδίο ήταν ξέσκεπο. Το εξήτασα άλλη μια φορά, επήρα τα λαστιχένια γάντια, τα φόρεσα και άρχισα. Κατ’ ευθείαν έκοψα γύρω ολόκληρο το αριστερό στήθος προσεκτικά μαζί με το δέρμα που θα το χρειαζόμαστε αργότερα. Πιάσαμε αμέσως με λαβίδες τα αιμοραγούντα αγγεία. Προχώρησα βαθύτερα, άφησα ανέπαφο ολόκληρο τον αδένα του μαστού, προσκολλημένον επάνω στους μεγάλους μυς του στήθους και τα απεχώρισα όλα μαζί από το θωρακικό τοίχωμα...
Κατόπιν άρχισε το δεύτερο μέρος: θα ξεκαθαρίζαμε τελείως τους μασχαλιαίους αδένας και τους υποκλειδίους. Ήταν μια κουραστική δουλειά γιατί ολόκληρη η περιοχή είχε γεμίσει με μικρά καρκινωματώδη ογκίδια. Όλοι οι προσβεβλημένοι ιστοί ξεχωρίστηκαν και ολοκλήρωσα την δουλειά μου φθάνοντας μέχρι τα χείλη των μυών που κλείνουν προς τα πίσω τη μασχαλιαία κοιλότητα. Εδώ υπάρχουν σχεδόν πάντοτε επικίνδυνοι αδένες κι' αυτοί έπρεπε εξάπαντος να απομακρυνθούν...

Ολόκληρη την πρώτη μέρα παρακολουθούσαμε συνεχώς την νεαρά γυναίκα. Εγώ ο ίδιος πήγαινα κάθε τόσο στο κρεβάτι της για να πεισθώ ότι δεν είχε συμβή τίποτε

στο παιδί. Αλλά ευτυχώς πέρασαν οι τέσσαρες πρώτες ημέρες και το παιδί ήταν εν τάξει. Έτσι περιορίσθηκε προς το παρόν αυτός ο κίνδυνος...
Ένιωθα πραγματικά σαν να πετούσε μες στο δωμάτιο μια ανείπωτη ερώτησι. Και μετά, κάποια ημέρα, έθεσε, γελώντας αθώα, το εξής ερώτημα:

- Πόσο περίπου θα ζήσω ακόμη, κύριε καθηγητά;
Αμέσως κατάλαβα: ήθελε να μάθη αν της έμενε ακόμη αρκετός καιρός για να φέρη το παιδί στον κόσμο. Με φθηνό τρόπο ούτε μπορούσα ούτε ήθελα να την παρηγορήσω. Γι’ αυτό της είπα μονάχα:

- Αυτό μη μου το ρωτάτε, αγαπητή κυρία.
Με τον καιρό παρατηρήσαμε με φόβο ότι διαρκώς αδυνάτιζε...
Το θέμα της συζητήσεώς μας ήταν σχεδόν πάντοτε γύρω απ' το παιδί που περίμενε και όταν δοκίμαζα να φέρω την κουβέντα σε άλλα πράγματα, την ξαναγύριζε πάλι επίμονα στο ίδιο σημείο γύρω απ’ το οποίον, όπως φαίνεται, περιστρέφονταν διαρκώς όλες της οι σκέψεις. Με πραγματική συγκίνησι αντιλαμβανόμουν διαρκώς ότι ήταν γαντζωμένη στην ιδέα ν' αφήση αυτό το παιδί σαν κληροδότημα της αγάπης της στον άνδρα της, όταν εκείνος θα γύριζε απ' το Μέτωπο.
Δεν μπορούσα να την αφήσω να μαντέψη ότι δεν ήμουν εις θέσιν να συμμεριστώ την ελπίδα της. Κρυφά εζήτησα για να μάθω που βρισκόταν ο άνδρας της και από την Γενική Διοίκησι έμαθα εμπιστευτικά ότι ολόκληρη η ομάδα, στην οποίαν ανήκε, είχε χαθή στο Ανατολικό Μέτωπο.

Κάποια μέρα της είπα ότι την επομένην ήθελα να κάνω την δεύτερη εγχείρησι. Κίνησε μονάχα το κεφάλι της.
Αυτή η δεύτερη εγχείρησις είχε μεγαλύτερες απαιτήσεις και ήταν πολύ πιο επικίνδυνη από την πρώτη, επειδή η γενική κατάστασις είχε επιδεινωθή. Κάθε κίνδυνος για την μητέρα και το παιδί είχε διπλασιασθή...
Δουλεύαμε γρήγορα και προσεκτικά όσο μπορούσαμε. Με πολύ περισσότερη φροντίδα σταματούσα τις αιμοραγγίες για να προφυλάξω την κυκλοφορία. Βρισκόμαστε στον έκτο μήνα και το παιδί επομένως, αν προκαλείτο ένας πρόωρος τοκετός, δεν θα μπορούσε να ζήση. Αλλά, παρ’ όλη μας την υπερέντασι, χρειάσθηκα αυτή τη φορά πιο πολύ χρόνο για ν' αποχωρίσω το στήθος και να ξεκαθαρίσω τη μασχάλη και τους υποκλείδιους αδένας: Οι ιστοί είχαν γίνει ένας σβώλος και διαρκώς άγγιζα στο βάθος και καινούργιες ύποπτες καρκινωματώδεις μάζες.
Τελείωσα, έρραψα τη μεγάλη πληγή και τοποθέτησα την παροχέτευσι. Προχωρούσα μεν χωρίς να παρουσιάζωνται επιπλοκές, αλλά αμφέβαλα αν θα είχαμε μια πλήρη ίασι, γιατί το λεύκωμα στο αίμα ήταν, παρ' όλες μας τις προσπάθειες, κατεβασμένο. Έτσι μείναμε νιώθοντας μια βαθειά κατάθλιψι όταν πήραν έξω απ’ το χειρουργείο την άρρωστη: το πράγμα ήταν φοβερό και η συναίσθησις ότι στο τέλος όλα θα πήγαιναν χαμένα μας βάραινε όλους.

Εμένα με βασάνιζε ακόμη μια τελείως διαφορετική φροντίδα, που με προσοχή την έκρυβα από εκείνη: το μικρό πλασματάκι θα μπορούσε να πεθάνη μέσα της. Γι' αυτό, αμέσως ύστερα από την εγχείρησι, πήγα επάνω στο δωμάτιό της και ακροάσθηκα την καρδιά του παιδιού. Τα κτυπήματα ήταν αδύνατα, αλλά αρκετά αισθητά. Και έμειναν έτσι και τις επόμενες ημέρες. Ένα πρωί μου ανακοίνωσε, ακτινοβολώντας απ' την χαρά της: το παιδί είχε κινηθή μέσα της. Είχε νιώσει καθαρά τα κτυπήματα, που έκαναν τα μικρά του ποδαράκια...

Πλησιάζαμε στον έβδομο μήνα. Αρχιζε ο τελευταίος αγώνας με τον χρόνο. Της πρότεινα ακτινοβολίες για να εξουδετερώσουμε μερικά κακοήθη κύτταρα που είχαν απομείνει. Επειδή προέβλεψα ότι θα φοβόταν μήπως βλάψουν το παιδί, τη διαβεβαίωσα, χωρίς να με ρωτήση, ότι μπορούσαμε να απομονώσουμε το παιδί από την επίδραση των ακτίνων. Αλλά δεν συνεφώνησε και μούπε:

- Για ποιό λόγο; ξέρω που βρίσκομαι.
Από μέρα σε μέρα φαινόταν πιο κουρασμένη... Η πληγή δεν έκλεινε. Το μέρος πού είχε μείνει ανοικτό δεν θεραπευόταν. Οι αναγεννητικές δυνάμεις του οργανισμού της είχαν φθάσει στο τέλος...
Ο έβδομος όμως μήνας τελείωσε. Έτσι κάποια μέρα πήγα και της είπα:

- Εάν έλθη τώρα το παιδί, μπορεί να διατηρηθή στη ζωή!
Ποτέ δεν θα ξεχάσω τις εκδηλώσεις που ακολούθησαν την είδησι. Δάκρυα χαράς λαμπύριζαν στα μάτια της και το ωχρό εξασθενημένο πρόσωπο φάνηκε να φωτίζεται από μέσα με μια ακτινοβολία ευτυχίας. Για λίγες μέρες καλυτέρευσε και η κατάστασίς της. Έκανε λίγο χρώμα, αλλά κατόπιν προχώρησε αδυσώπητα η σωματική κατάπτωσις.

Τον όγδοο μήνα της πρότεινα να της γίνη πρόωρος τοκετός, θα πήγαινε στην γυναικολογική κλινική και θάφερνε το παιδί στον κόσμο. Αρνήθηκε όμως. Ήθελε να πάη σπίτι της. Έτσι ήλθε η ημέρα που άφησε την κλινική μας. Εμφανίσθηκε η αδελφή της για να την πάρη...
Τις συνώδευσα και τις δύο μέχρι το αμάξι. Για μια στιγμή έμεινα ακόμη μόνος με την άρρωστή μου και ένιωσα ότι αγωνιζόταν με τον εαυτό της, αλλά στο τέλος ξέφυγε απ’ τα χείλη της η ερώτησις που φοβόμουν:

- Πόσο θα ζήσω ακόμη;
Απέφυγα ν' απαντήσω, κουνώντας βουβά το κεφάλι μου. Δεν ήθελα την τελευταία στιγμή να πω ψέματα.

- Ειδοποιήστε με όταν γεννηθή το παιδί, την παρακάλεσα.
Κι' εκείνη μου το υποσχέθηκε.

Περίμενα να μου στείλουν καμμιά κάρτα και εξεπλάγην όταν κάποια μέρα πήρα ένα γράμμα, γραμμένο από την ίδια.

«Αγαπητέ μου κ. καθηγητά, έγραφε, επειδή συμμερισθήκατε τόσο θερμά τον αγώνα μου, θα είσθε και ο μόνος που θα μάθετε από μένα την ίδια το ευχάριστο νέο. Γιατί είμαι πολύ αδύνατη και πρέπει να κάνω οικονομία στις υπόλοιπες δυνάμεις μου. Λοιπόν: προ δέκα ημερών ήλθε το παιδί στο κόσμο. Ένα αγοράκι. Ένα μικρούτσικο παιδάκι...
Η καρδιά μου είναι τόσο πολύ γεμάτη από ευγνωμοσύνη, που μου είναι αδύνατον να βάλω σε λέξεις τα συναισθήματά μου. Ευγνωμοσύνη προς τον Θεό και ευγνωμοσύνη και προς εσάς, αγαπητέ κ. καθηγητά.
Οι τελευταίες εβδομάδες ήταν αρκετά άσχημες και μερικές φορές σκεπτόμουν ότι δεν θα μπορούσα να κρατήσω μέχρι τέλους. Προσευχόμουν μ' έναν τελείως παιδιάστικο τρόπο, που ίσως θα μπορούσε να κάνη ένα θεολόγο να γελάση περιφρονητικά: «Αν Εσύ είσαι κει πάνω, κι' αν Εσύ είσαι η Αγάπη, τότε χάρισέ μου αυτό το παιδί». Έτσι Του έλεγα και Εκείνος, με την απέραντη ευσπλαγχνία Του, άκουσε την ικεσία μου, που ήταν σαν ένας εξαναγκασμός.
Αυτό το γεγονός σημαίνει για μένα πολλά πράγματα. Είναι η μεγαλύτερή μου παρηγοριά στο τελευταίο κομμάτι του δρόμου που βρίσκεται ακόμη μπροστά μου. Ο θάνατος έρχεται... Το τέλος πλησιάζει... Δεν θέλω να φαίνωμαι πιο καλή απ’ ό,τι είμαι: κι εγώ συχνά νιώθω φόβο για τον θάνατο. Το βαθύ φόβο του πλάσματος προτού φύγει απ’ αυτή τη ζωή και κυρίως τις νύχτες όταν μένω μόνη μ' ανοικτά τα μάτια στο σκοτάδι. Αλλά τότε με παρηγορεί η σκέψις του παιδιού που αποτελεί για μένα την ζωντανή απόδειξι της αγάπης του Θεού...
Χθες αναγκάσθηκα να διακόψω εδώ το γράμμα μου. Ήλθε η αδελφή μου και με μάλωσε στα γερά. Ήθελε να μου κάνη ξεκάθαρο ότι για χάρι του παιδιού είχα καθήκον να μείνω στη ζωή. Τώρα, εκτός του ότι δεν εξαρτάται καθόλου απ' τις δικές μου δυνάμεις το να παρατείνω τη ζωή μου, θεωρώ σαν μια ανακουφιστική άποψι και το εξής: στο τέλος - τέλος και οι πιο τρυφεροί γονείς πολύ λίγα μόνον πράγματα μπορούν να κάνουν για τα παιδιά τους. Η τύχη τους όπως και η δική μας βρίσκεται στα χέρια του Θεού. Και σ’ αυτά τα πατρικά, τα δυνατά χέρια εμπιστεύομαι τώρα απόλυτα όλους εκείνους που αφήνω πίσω μου...
Μόχθησα για νάμαι στα παιδιά μου, που ήταν για μένα το ωραιότερο δώρο, μια καλή μητέρα. Και δέκα ολόκληρα χρόνια έμεινα συνδεδεμένη με τον άνδρα μου με μια αγάπη που δεν δοκίμασε ποτέ ούτε και την παραμικρότερη συννεφιά. Το να τα’ αφήσης όλ' αυτά, δεν είναι εύκολο, θα ήθελα όμως άλλη μια φορά να σας διαβεβαιώσω, επειδή μου παρασταθήκατε στις δυσκολώτερες ώρες μου, ότι προχωρώ με την βεβαιότητα πως θα τα ξαναβρώ, εκεί επάνω, όλα περιβεβλημένα με μια λαμπρότητα και ελευθερωμένα απ’ την γήινη μιζέρια. Αντίο για πάντα!

Ν.Ν.

Υ.Γ. Όταν γυρίση κάποτε ο άνδρας μου δώστε του σας παρακαλώ αυτό το γράμμα».

Ύστερα από 14 ήμερες πήρα ένα χαρτί που μου ανήγγελε το θάνατό της. Το γράμμα δεν μπόρεσα να το δώσω, γιατί ο άνδρας της δεν γύρισε ποτέ από το Ανατολικό Μέτωπο».

(«ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ», φύλλον 18-4-1986)